מערך פעילות

תחילת השנה

משך: שעה וחצי **קהל יעד:** ש״שנים

עזרים: מקרן + מסך, מגזינים, עיתונים, כרטיסיות מילים, בריסטולים, מספריים, דבק, פתקיות, עטים (כמספר המשתתפים)

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

תחילת שנת השירות מלווה בהתרגשות רבה בקרב הש״שנים. בתקופה זו הש״שנים חווים שינויים רבים: מקום מגורים חדש, היכרות עם חבריהם לקומונה, צוות המסגרת ועוד. לצד ההתרגשות והציפייה יש תחושות של חוסר ודאות, חששות וכו׳. במערך זה נעסוק בציפיות ובחששות של הש״שנים, באתגרים העומדים לפניהם כיחידים וכקבוצה, ונבחן את הקומונה כקבוצת שווים העשויה להוות מוקד תמיכה וכוח עבור הש״ש היחיד ולתמוך בעשייתו במסגרת לאורך השנה.

מטרות

- ✓ שיתוף בציפיות ובחששות לקראת תחילת השנה.
- ✓ עיסוק באתגרים העומדים בפניהם.
- ✓ תפיסת הקומונה ככוח מקדם ותורם לעשייתם במסגרת.

מהלך

1 פתיחה

נאמר שהיום נעסוק בתחילת השנה – בציפיות, בחששות ובמהות הכוח שלהם כקומונה לתמוך במשימות האישיות והקבוצתיות העומדות לפניהם.

משחק פתיחה – "ג׳ונגל ספיד אנושי": יושבים במעגל ומציבים בקבוק במרכז. המנחה שולף כל פעם כרטיס אחר וקורא את תוכנו. משתתפים שההגדרה מתאימה להם רצים למרכז, במטרה להיות הראשונים שיחטפו את הבקבוק ויחזרו למקום.

דוגמאות להגדרות: חולה על קולה, קרא את כל הסדרה של הארי פוטר, מעדיף כדורסל על כדורגל, משתמש בכל משפט במילה "כאילו", לא אוהב ספורט, טבעוני וכו׳.

הערה למנחה: ניתן גם להוסיף הגדרות המתאימות לאופי העשייה ולשגרת החיים בשנת השירות (דוגמאות: יתעורר להשכמה בלי בעיות, יתנדב ראשון לארגן ערב קומונה, הכי מסודר בקומונה וכו׳).

2 שנת שירות – ציפיות וחששות

מפזרים במרכז המעגל היגדים, תמונות ומילים (דוגמאות: שיתוף פעולה, שמחה, אהבה, הערכה, חניכים, מקצועיות, נתינה, חיים שיתופיים, חברים, צמיחה, אתגרים, תהליך אישי, תהליך קבוצתי, לרכוש מיומנויות חדשות, חוויות, קשיים, עשייה, משמעות, משמעת, התפתחות וכו׳ – מומלץ להתאים את המילים לאופי המסגרת), ומחלקים לכל משתתף בריסטול, מספריים ודבק.

נבקש מכל משתתף להרכיב לעצמו את שנת השירות כפי שהוא רואה אותה: ממה היא מורכבת? מה חשוב לו שיהיה בה? וכו׳. נערוך סבב בו כל משתתף מציג את עבודתו.

לאחר מכן נשאל את השאלות הבאות

- האם המשימה הייתה לכם קשה או קלה? מה אתגר אתכם בה? (האם היה לכם ברור כיצד הייתם רוצים ששנת השירות שלכם תיראה?)
- האם הצפייה בעבודות של חבריכם גרמה לכם לחשוב שוב על הרכיבים שבחרתם? האם הייתם משנים משהו?
- האם לדעתכם הדרך בה אתם רואים היום את השנה הקרובה תשתנה במהלך השנה? באיזה אופן?

הערה למנחה: בשלב זה חשוב לדבר על הפער הקיים בין הציפייה של הש״שנים לגבי שנת השירות (שנה חווייתית, מעניינת, מרגשת וכו׳) לבין חיי היום־יום במסגרת ובקומונה, שלעיתים עלולים להיות שגרתיים, מאתגרים וכו׳.

כעת נחלק לכל משתתף שלוש פתקיות ונבקש מכל אחד לכתוב שלושה חששות/אתגרים/דברים שעלולים להקשות עליו במהלך השנה. נבקש מהמשתתפים להניח את הפתקים במרכז המעגל, ונעבור יחד על מה שכתבו.

נשאל את השאלות הבאות

- מה ניתן לראות כשבוחנים את הפתקים? האם יש כאלו שחוזרים על עצמם?
- האם יש אתגרים/חששות שיש לכם רעיונות כיצד להתמודד עמם?
- האם יש אתגרים שאינם בשליטתנו? ואם כן – איך אפשר להתמודד איתם?
- האם יש אתגרים/חששות שהקומונה כקבוצה עשויה לעזור לכם בהתמודדות עמם?

הערה למנחה: יש להתעכב על הנקודה שכולנו חולקים חששות דומים. בשאלה על אתגרים שאינם בשליטתנו, ניתן להתייחס לכך שגם כשדברים אינם נתונים לשליטתי, אני יכול לשלוט על עצמי – כיצד אני מגיב אליהם, האם אני פונה לקבלת תמיכה ולמי (חברים, משפחה, צוות וכו׳), ניסיון לשנות את נקודת המבט וכו׳.

3 כוחה של קבוצה

נצפה בסרטון קצר והומוריסטי בנושא כוחה של קבוצה:

לצפייה בסרטון youtube.com/watch?v=19nJbxOJOF8

לאחר מכן נשאל את השאלות הבאות

- איך לדעתכם הסרטון שראינו מתקשר אליכם כקומונה?
- מהם לדעתכם היתרונות והחסרונות בלהיות חלק מקבוצה? (אפשר גם לשתף חוויות אישיות הנוגעות לשייכות לקבוצה)
- מהו לדעתכם תפקיד הקומונה כקבוצה במהלך שנה זו עבור כל אחד מחבריה?
- אילו דברים לדעתכם צריך שיהיו בקומונה על מנת שהיא תוכל להפוך למקום של תמיכה וכוח עבורכם במהלך השנה? מה אסור שיהיה?

אופציה: להכין דף "חוקי קומונה" / חוזה אישי לפי דברי המשתתפים.

4 סיכום

נאמר שתחילת שנת השירות מלווה בהתרגשות, ציפיות, חששות וחוסר ודאות רבה. חשוב לזכור שאתם מוזמנים לפנות למלווה הקומונה, לצוות המסגרת ולרכז מטעם צוות שנת שירות בכל עניין. אנו מקווים שהקומונה תהווה עבורכם, במהלך הזמן, מוקד כוח שיתמוך במשימות האישיות והקבוצתיות שלכם במהלך השנה.

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות